

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2018 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 921 354 584
Organisasjonsform: Pensjonskasse
Foretaksnavn: FORTUM PENSJONSKASSE
Forretningsadresse: Askekroken 11
0277 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 19.03.2018 - 31.12.2018

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Heidi Anette Nussle
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 25.03.2019

Grunnlag for avgivelse

År 2018: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2017: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2018

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 02.09.2020

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREGNSKAP - TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto	22	1 845 093	
Avgitte gjenforsikringspremier	19	-28 900	
Overføring av premiereserve fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	2	292 746 350	
Sum premieinntekter for egen regning		294 562 543	0
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		3 979 159	
Verdiendringer på investeringer		-12 153 020	
Realisert gevinst og tap på investeringer		329 556	
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-7 844 305	0
Netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen			
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen		0	0
Andre forsikringsrelaterte inntekter		6 502 875	
Pensjoner m.v.			
Brutto utbetalte pensjoner	23	-2 254 290	
Utbetalte pensjoner m.v.		-2 254 290	0
Endring i erstatningsavsetninger		0	0
Sum pensjoner m.v.		-2 254 290	0
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve m.v, brutto.	25	-293 704 042	
Endring i premiereserve m.v.		-293 704 042	0
Endring i tilleggsavsetninger	25	-35 129 562	
Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	26	-276 453	
Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	25	35 129 562	
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktfastsatte forpliktelser		-293 980 495	0

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser			
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	26	-702 157	
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser		-702 157	0
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	9	-214 523	
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	3, 28, 30	-748 988	
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-963 511	0
Resultat av teknisk regnskap		-4 679 340	0
RESULTATREGNSKAP - IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		267 480	
Verdiendringer på investeringer		-756 712	
Realisert gevinst og tap på investeringer		22 153	
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-467 079	0
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader	9	-14 420	
Resultat av ikke-teknisk regnskap		-481 499	0
Resultat før skattekostnader		-5 160 839	0
Skattekostnader	4, 5	0	
Resultat før andre inntekter og kostnader		-5 160 839	0
TOTALRESULTAT		-5 160 839	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Immaterielle eiendeler			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Investeringer som holdes til forfall	6, 10	1 906 320	
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		1 906 320	0
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7, 10	8 491 518	
Rentebærende verdipapirer	8, 10	11 678 106	
Utlån og fordringer		454 091	
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		20 623 715	0
Sum investeringer		22 530 035	0
Fordringer			
Sum fordringer		0	0
Andre eiendeler			
Kasse, bank		386 298	
Sum andre eiendeler		386 298	0
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		259 634	
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		23 175 967	0
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Investeringer som holdes til forfall	6, 10	32 643 220	
Utlån og fordringer		2 743 547	
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		35 386 767	0
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7, 10	145 406 062	
Rentebærende verdipapirer	8,10	199 972 174	
Utlån og fordringer		7 775 702	
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		353 153 938	0
Sum investeringer i kollektivporteføljen		388 540 705	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		0	0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		0	0
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
Sum eiendeler i kundeporteføljen		388 540 705	0
SUM EIENDELER		411 716 672	0
BALANSE - EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Innskutt egenkapital			
Innskutt egenkapital		27 876 439	
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningssfond	25, 26	2 988 605	
Annen opptjent egenkapital		-5 862 996	
Sum opptjent egenkapital		-2 874 391	0
Sum egenkapital		25 002 048	0
Ansvarlig lånekapital m.v.			
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		0	0
Forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve m.v.	24, 25, 26	293 704 042	
Tilleggsavsetninger	24, 25, 26	35 129 562	
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	13, 14, 24, 25, 26	56 718 497	
Sum forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser		385 552 101	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje			
Sum forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje		0	0
Avsetninger for forpliktelse			
Forpliktelse ved skatt		0	0
Sum avsetninger for forpliktelse		0	0
Forpliktelse			
Andre forpliktelse		1 009 588	
Sum forpliktelse		1 009 588	0
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		152 935	
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		411 716 672	0

Årsberetning for Fortum pensjonskasse 2018

Innhold

Om pensjonskassen	3
Virksomhet.....	3
De kollektive pensjonsordningene i pensjonskassen	3
Organisasjon og drift	4
Styrets sammensetning	4
Organisering av pensjonskassen	4
Forhold som kan påvirke det ytre miljø	5
Styrets arbeid	5
Finansresultat.....	6
Bufferkapital.....	6
Solvensmargin.....	7
Risikoforhold	7
Forsikringsrisiko	7
Investeringsrisiko	7
Resultatoversikt	8
Nye skatteregler	9
Utsikter fremover.....	9

Om pensjonskassen

Fortum pensjonskasse ble stiftet den 19. mars 2018 av Fortum Oslo Varme AS og Hafslund Marked AS og er en pensjonskasse for sponsoforetakene og de til enhver tid gjeldende foretak som tilslutter seg pensjonskassen.

Fortum pensjonskasse fikk konsesjon av Finanstilsynet til å drive pensjonsforetak og ble registrert i Enhetsregisteret den 15. september 2018. Pensjonsordningene for foretakene ble flyttet til Fortum pensjonskasse den 01.10.2018 og ble stiftet med følgende egenkapital som innskutt egenkapital:

Sponsoforetak	Innskutt egenkapital
Fortum Oslo Varme AS	9 670 654
Hafslund Marked AS	18 205 785
Totalt innskutt egenkapital	27 876 439

Virksomhet

Fortum pensjonskasse har som formål å utøve virksomhet basert på en eller flere kollektive pensjonsordninger som er etablert av sponsoforetakene, selskap som inngår i konsern med sponsoforetakene og andre foretak som har tilsvarende nær tilknytning til sponsoforetakene.

Pensjonskassen kan overta og forvalte kollektive pensjonsordninger som regnes som livsforsikring og utøve virksomhet som naturlig henger sammen med slik virksomhet (tilknyttet virksomhet). Når et fratrådt medlem har rett til opptjent pensjon, skal rettighetene sikres i pensjonskassen.

De kollektive pensjonsordningene i pensjonskassen

Pensjonskassen tilbyr kollektive pensjonsordninger som regnes som offentlige (kommunale) pensjonsordninger og pensjonsordninger opprettet etter Lov om Foretakspensjon. Regelverket for pensjonsordningen er fastsatt gjennom særskilte avtaler mellom pensjonskassen på den ene siden og sponsoforetakene og de deltakende foretakene på den andre siden. Pensjonskassens kollektive pensjonsordninger er lukket i henhold til bestemmelsene i de særskilte avtalene mellom sponsoforetakene og de deltakende foretakene.

Ved utgangen av 2018 hadde pensjonskassen følgende medlemssammensetning:

Antall medlemmer:	Offentlig pensjonsordning	Privat pensjonsordning
Aktive	51	34
Oppsatte rettigheter	106	
Alderspensjon	55	8
Ektefellepensjon	1	
Barnepensjon	0	
Uførepensjon	12	2
Totalt antall medlemmer	225	44

Organisasjon og drift

Styret er pensjonskassens øverste organ og følger vedtekter fastsatt for pensjonskassen.

Styrets sammensetning

Oppnevnt av foretaket:	Kjersti Sundbø, styreleder Catharina Zelow Rødal Knut Braathen
Eksternt styremedlem:	Geir Tore Nygaard
Oppnevnt av medlemmene:	Torleif Korneliussen
Varamedlemmer:	Håvard Hvarnes Thore Sveen Kenneth Stokke Jane Koppang Elin Lunde Sørensen

Styret består av to kvinner og tre menn. Styret vil fortsette sitt arbeid både mot sponsor, pensjonistene og de ansattes organisasjoner for å sikre en mest mulig lik representasjon av begge kjønn i styret.

Organisering av pensjonskassen

Pensjonskassen har ingen ansatte. Styret i pensjonskassen har inngått avtale med Storebrand Pensjonstjenester AS om drift og administrasjon av pensjonskassen, herunder regnskapsfører og daglig leder. Storebrand Asset Management AS har ansvar for forvaltning av pensjonskassens midler. Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS er engasjert som ansvarshavende aktuar. Revisjonsselskapet Deloitte AS er pensjonskassens revisor.

Pensjonskassen forretningsadresse er Drammensveien 144 i Oslo.

Forhold som kan påvirke det ytre miljø

Pensjonskassen forurenses ikke det ytre miljø.

Styrets arbeid

Styret i Fortum pensjonskasse ble konstituert i stiftelsesmøtet 19. mars 2018. I valgmøte den 10. september 2018 ble nytt supplerende varamedlem valgt for eksternt styremedlem. I ekstraordinært styremøte den 19. oktober 2018 ble ny daglig leder for pensjonskassen valgt.

Siden oppstart har styrets arbeid i stor grad vært knyttet til å etablere rutiner og styrende dokumenter for pensjonskassen. Arbeidet har vært relatert til oppgaver knyttet til ordinær drift av pensjonskassen, medlemmenes rettigheter, arbeid knyttet til finansforvaltningen samt arbeid relatert til organisering av pensjonskassen.

Styret har utarbeidet egen instruks for styret og pensjonskassens daglige leder.

Styret og administrasjonen har brukt mye tid på å følge opp flytting av medlemsforpliktelser fra Hafslund pensjonskasse og deres tjenesteleverandør for medlemmer som er tilknyttet sponsoforetakene og de deltakende foretakene.

Fortum pensjonskasse har for den kollektive offentlige (kommunale) pensjonsordningen søkt tilslutning til Overføringsavtalen. Overføringsavtalen skal sikre at arbeidstakere som har vært medlem av flere offentlige tjenstepensjonsordninger, får pensjon som om de hele tiden har vært medlem av en og samme pensjonsordning. Målet er å forenkle pensjonsutbetalingen gjennom felles utbetaling av pensjon fra den siste pensjonsordningen som arbeidstakeren har vært medlem av

Styrets medlemmer har holdt seg oppdatert på pensjonskassens finansielle stilling gjennom forvaltnings- og risikorapport med hovedvekt på soliditeten i pensjonskassen, herunder avkastning, porteføljesammensetning og stresstest. Administrasjonen har hatt fokus på å få på plass åpningsbalanse og årsregnskap samt underlag for rapportering av stresstest. Bufferkapitalutnyttelse og solvenskapitaldekning etter nye kapitalkrav har hatt fokus.

Risikostyring i pensjonskassen er ivaretatt gjennom internkontrollrutiner. Styret har gjennomgått formål med internkontroll og etablerte rutiner for gjennomføring av internkontroll.

Det er siden oppstart av pensjonskassen 01.10.2018 vært avholdt tre styremøter og to styreseminarer.

Finansresultat

2018 ble et krevende år for pensjonskassens investeringsportefølje. I 2018 falt globale aksjemarkeder representert ved Morgan Stanleys verdensindeks med 3% målt i norske kroner. Det var det første negative kalenderåret siden 2011. Spesielt var det globale aksjemarkedet svakt i siste kvartal. Oslo Børs hadde tilsvarende utvikling, og falt 2 % gjennom året.

Dette medførte at pensjonskassen fikk en verdjustert avkastning på -1,73 %, for kollektivporteføljen og med tilhørende negativt renteresultat på -5 013 291. Bokført avkastning ble -1,73 % og -1,90% for henholdsvis kollektiv- og selskapsporteføljen.

Ved utgangen av 2018 utgjorde forvaltningskapitalen totalt 411 716 672, hvorav 388 540 705 tilhører kollektivporteføljen og de resterende 23 175 967 tilhører selskapsporteføljen. Pensjonskasse har samlet forvaltning av porteføljene med følgende aktivafordeling:

Aktiva klasse	Allokering
Aksjer	31,8%
Obligasjoner	31,6%
Pengemarked og bank	20,5%
Investeringer som holdes til forfall	10,3%
Eiendom	5,9%

Dagens investeringsklima er fortsatt utfordrende for en pensjonskasse som er forpliktet til å tilføre en årlig rentegaranti. Vesentlige momenter som er aktuelle å fremheve er det fortsatt lave rentenivået, selv om normalisering av pengepolitikken har startet flere steder med økt lønnsvekst og inflasjon. Etter en periode med synkronisert oppgang globalt, ser man nå også avtagende veksttakt med delvis høyt prisede kapitalmarkeder.

Bufferkapital

Pensjonskassens bufferkapital pr 31.12.2018 var 60 131 610. Kursreguleringsfondet ble 0 på grunn av fallende verdipapirmarked. Opptjent egenkapital er negativ som følge av negativt resultat.

Pensjonskassens bufferkapital:	31.12.2018:
Tilleggsavsetninger	35 129 562
Kursreguleringsfond	0
Risikoutjevningfond (inkl. i opptjent egenkapital)	2 988 605
Innskutt egenkapital	27 876 439
Opptjent egenkapital	-5 862 996
Totalt	60 131 610

Solvensmargin

Fortum pensjonskasses sin solvensmarginkapital var 42 143 663, mens kravet er 15 223 995. Det gir en dekningsgrad på 276,82 %, et krav som ligger godt over minstekravet på 100 %. Tall oppgitt i hele MNOK.

Soliditetsberegning:	31.12.2018:
Solvensmarginkapital	42 143 663
Solvensmarginkrav	15 223 995
Solvensmargin	276,82%

Risikoforhold

Pensjonskassens risiko fordeler seg i hovedsak på forsikringsteknisk risiko og investeringsrisiko knyttet til aktivplasseringer.

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisikoen gjelder hovedsakelig risikoen for færre dødsfall (opplevelsesrisiko) og flere uføre- og etterlattetilfeller enn premietariffen tar høyde for. I forhold til forsikringsrisiko følger pensjonskassen tariffen som er godkjent av Finanstilsynet. Pensjonskassen benytter dødelighetstariff (K2013).

Pensjonskassen vil jevnlig vurdere tariffene basert på de til enhver tid gjeldende resultater. Pensjonskassen anser at tariffene er godt tilpasset forsikringsteknisk risiko og løpende driftskostnader.

Ved tilflytting av medlemmer og pensjonsmidler, ble det avdekket at levealdersjustering ikke var foretatt etter 2014. Pensjonskassen har foretatt levealdersjustering for de aktuelle årene. Dette medførte en frigjøring av premiereserve.

Pensjonskassen er gjenforsikret gjennom katastrofereassuransprogram, der reassurandørens kapasitet er 40 000 000 og pensjonskassens egenregning er 2 000 000. Reassurandør er ArchRe, med Security Rating A+ hos Standard & Poor.

Forsikringsrisiko inngår også som et element i pensjonskassens rapportering av stresstest.

Investeringsrisiko

Pensjonskassens investeringsrisiko gjelder hovedsakelig dens evne til å oppfylle den årlige rentegarantien. Kapitalforvaltningsstrategien skal ivareta hensynet til pensjonskassens risikobærende evne samtidig som en søker og oppnå tilfredsstillende renteresultat. All forvaltning av pensjonskassens midler skjer på bakgrunn av kapitalforvaltningsstrategi fastsatt av styret i pensjonskassen. Kapitalforvaltningsstrategien definerer porteføljens sammensetning og frihetsgrader for forvaltningen. Her står vurderingen av relevante risikoer sentralt, herunder aksje,

rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi vil bli revidert jevnlig.

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, det vil si risikoen for fall i eiendelenes verdier. Markedsrisiko knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stresstestparametere for hver aktivaklasse, samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer. Gjennom stresstesting vurderes risikosituasjonen ut fra den til enhver tid beregnede bufferkapitalutnyttelse.

Bufferkapital omfatter egenkapital, kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, nåverdi av fremtidige premieelementer og ufordelte kursmidler gjennom året. Gjeldende retningslinjer fra Finanstilsynet tilsier at en bufferkapitalutnyttelse > 200 % etter stresstest 1, og en bufferkapitalkapitalutnyttelse > 150 etter stresstest 2 indikerer en svak finansiell stilling.

Stresstestresultater:	31.12.2018:
Stresstest I	133%
Stresstest II	98%

Nye kapitalkrav innføres fra 1.1.2019 og krever at pensjonskassen har en solvenskapitaldekning > 100 %. Etter nye kapitalkrav utgjør solvenskapitaldekning 122 % med overgangsregler, 116 % uten. Overgangsreglene øker gradvis behov for solvenskapital og gjøres fullt gjeldende fra 2032.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav da det til enhver tid sørges for at likvide kortsiktige plasseringer overstiger pensjonskassens kortsiktige forpliktelser. Pensjonskassens likviditetsstrategi er en del av kapitalforvaltningsstrategien som revideres jevnlig.

Valutarisiko

Pensjonskassen valutasikrer plasseringer i andre valutaer enn norske kroner, med unntak av aksjeeksponering i fremvoksende økonomier.

Resultatoversikt

Resultatanalyse:	31.12.2018:
Renteresultat	-5 013 291
Risikoresultat	1 404 313
Administrasjonsresultat	-809 523
Sum	-4 418 500

Per 31.12.2018 utgjør premiereserven for sikring av opptjente pensjonsrettigheter 293 704 042 og premiefondet 56 718 497.

Nye skatteregler

Fra 1. januar 2018 er nye skatteregler gjort gjeldende for livsforsikringsselskap og pensjonskasser. Fra og med 2018 vil pensjonskassens resultat før skattekostnad korrigert for poster uten fradragsrett, tillagt teknisk resultat, være grunnlaget for beregningen av inntektsskatt. Forventet effekt av endring i skattereglene er økt beskatning av pensjonsforetak.

Utsikter fremover

Styret og administrasjonen vil i tiden fremover videreutvikle og drive Fortum pensjonskasse til beste for medlemmer, pensjonister og sponsor.

Et fortsatt lavt rentenivå er en utfordring i forhold til å oppfylle rentegarantien for pensjonskassen med en stor andel av investeringsporteføljen i rentebærende instrumenter.

Styret mener at Fortum pensjonskasse sin driftsmodell og virksomhet har et godt grunnlag for å håndtere de endringer og usikkerheter som ligger i framtidsutsiktene.

Forhandlinger mellom partene i arbeidslivet om ny pensjonsløsning for offentlig ansatte ble sluttført 3. mars 2018. Avtalen omfatter ny alderspensjonsordning, ny AFP ordning og overgangsregler. Avtalen gjelder for de som er født i 1963 og senere. Den nye avtalen innføres fra og med 2020. Endringen vil medføre gjennomgang av gjeldende forsikringsavtale og vedtekter.

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling, og styret mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av eiendeler, gjeld, finansiell stilling og resultat i Fortum pensjonskasse.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetingelser.

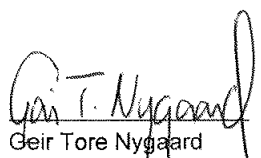

Oslo, 25. mars 2019
i styret for Fortum pensjonskasse

Kjersti Sundbø
Styreleder

Catharina Zelow Rødal
Valgt av foretak

Knut Braathen
Valgt av foretak

Geir Tore Nygaard
Eksternt styremedlem

Torleif Korneliussen
Medlemsvalgt

Heidi Anethe Nussle
Daglig leder

Fortum Pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP		01.10. - 31.12.2018
TEKNISK REGNSKAP	Note	
1. Premieinntekter		
1.1 Forfalte premier, brutto	22	1 845 093
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	19	-28 900
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	2	292 746 350
Sum premieinntekter for egen regning		294 562 543
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		3 979 159
2.4 Verdiendringer på investeringer		-12 153 020
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		329 556
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-7 844 306
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		6 502 875
5. Pensjoner		
5.1 Utbetalte pensjoner		
5.1.1 Brutto	23	-2 254 290
Sum pensjoner		-2 254 290
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
6.1.1 Til (fra) premiereserve mv., brutto	25	-293 704 042
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	25	-35 129 562
6.4.1 Endring i premiefond	26	-276 453
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	25	35 129 562
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-293 980 495
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	26	-702 157
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-702 157
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader		
9.1 Forvaltningskostnader	9	-214 523
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	3, 28, 30	-748 988
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-963 511
11. Resultat av teknisk regnskap		-4 679 340

Fortum Pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP		01.10. - 31.12.2018
IKKE-TEKNISK REGNSKAP		
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		267 480
12.4 Verdiendringer på investeringer		-756 712
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		22 153
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-467 079
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		
14.1 Forvaltningskostnader	9	-14 420
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-14 420
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		-481 499
16. Resultat før skattekostnad		-5 160 839
17. Skattekostnader	4, 5	0
18. Resultat før andre inntekter og kostnader		-5 160 839
19. Andre inntekter og kostnader		0
20. Totalresultat		-5 160 839
Avkastning til risikoutjevningssfond		0
Overført til risikoutjevningssfond		-702 157
Overført til annen opptjent egenkapital		5 862 996
Sum overføringer		5 160 839

Fortum Pensjonskasse

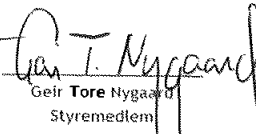

BALANSE		31.12.2018	01.10.2018
EIENDELER	Note		
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	6, 10	1 906 320	0
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7, 10	8 491 518	0
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	8, 10	11 678 106	0
2.4.3 Utlån og fordringer		454 091	0
Sum investeringer		22 530 035	0
3. Fordringer			
3.2 Andre fordringer		0	27 876 439
Sum fordringer		0	27 876 439
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank		386 298	0
Sum andre eiendeler		386 298	0
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		259 634	0
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		259 634	0
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		23 175 967	27 876 439
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	6, 10	32 643 220	0
6.3.2 Utlån og fordringer		2 743 547	0
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7, 10	145 406 062	0
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	8, 10	199 972 174	0
6.4.3 Utlån og fordringer		7 775 702	385 003 792
Sum investeringer i kollektivporteføljen		388 540 705	385 003 792
Sum eiendeler i kundeporteføljene		388 540 705	385 003 792
SUM EIENDELER		411 716 672	412 880 231

Fortum Pensjonskasse

BALANSE		31.12.2018	01.10.2018
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
10. Innskutt egenkapital		27 876 439	27 876 439
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond	25, 26	2 988 605	2 286 448
11.2 Annen opptjent egenkapital - opptjent egenkapital		-5 862 996	0
Sum opptjent egenkapital		-2 874 391	2 286 448
13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv.	24, 25, 26	293 704 042	292 746 350
13.2 Tilleggsavsetninger	24, 25, 26	35 129 562	35 129 562
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	13, 14, 24, 25, 26	56 718 497	54 841 432
Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfaste forpliktelser		385 552 101	382 717 344
16. Forpliktelser			
16.3 Andre forpliktelser		1 009 588	0
Sum forpliktelser		1 009 588	0
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
17.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		152 936	0
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		152 936	0
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		411 716 672	412 880 231

Styret i Fortum Pensjonskasse
Oslo, 25. mars 2019

 Kjersti Sundbø Styrets leder	 Knut Braathen Styremedlem	 Geir Tore Nygaard Styremedlem
 Catharina Zelow Rødal Styremedlem	 Torleif Korneliusen Styremedlem	 Heidi Nussle Daglig leder

Fortum Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

2018

Utbetalt gjenforsikring	-28 900
Utbetalte pensjoner	-2 275 533
Innbetalinger av renter	10 278 965
Innbetalinger av utbytte	-32 003
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-814 388
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	7 128 141
Realisert gevinst ved salg av investeringer	424 765
Realisert tap ved salg av investeringer	-73 057
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-412 746 312
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-412 394 604
Innbetaling av kjernekapital	27 876 439
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	27 876 439
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	-377 390 023
Tilgang av likviditet ifbm stiftelse	385 984 871
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	8 594 848

Fortum Pensjonskasse

Oppstilling av endringer i egenkapital.
31.12.2018

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
		Risiko-utjevning-fond	Opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital pr. 01.10.2018	27 876 439	2 286 448	0	2 286 448	30 162 887
Resultat før andre inntekter og kostnader			-5 160 839	-5 160 839	-5 160 839
Andre inntekter og kostnader			0	0	0
Totalresultat			-5 160 839	-5 160 839	-5 160 839
Endring i risikoutjevning-fond		0	0	0	0
Sum disponeringer		0	-5 160 839	-5 160 839	-5 160 839
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.18	27 876 439	2 286 448	-5 160 839	-2 874 391	25 002 048

Annen innskutt egenkapital pr 1.10.18 er innbetalt i forbindelse med stiftelsen av pensjonskassen. Risikoutjevning-fondet er overført fra Hafslund og Infratek Pensjonskasse i forbindelse med opprettelsen av Fortum Pensjonskasse.

Deloitte.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til styret i Fortum Pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Fortum Pensjonskasses årsregnskap som viser et totalresultat på kr - 5 160 839. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Registrert i Foretaksregisteret. Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 262

© Deloitte AS

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

side 3
Uavhengig revisors beretning -
Fortum Pensjonskasse

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 25. mars 2019
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

Fortum Pensjonskasse

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Regnskapet er satt opp i samsvar med norsk regnskapslovgivning og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak, forskrifter fastsatt av Finanstilsynet og god regnskapskikk.

Pensjonskassen ble stiftet 1.10.2018 og resultatregnskapet viser følgende tall for perioden 1.10. til 31.12.2018. Sammenligningstallene i balansen viser samlet innbetalt kapital og forsikringsforpliktelsene som ble overført fra Hafslund og Infratek Pensjonskasse.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Evt. utsatt skatt balanseføres som gjeld.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsforskriften omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av forskriften. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte pensjoner

Pensjoner omfatter utbetalte pensjoner fratrukket refusjoner og fraflytete premiereserver

Overføring av forsikringsforpliktelser (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringsforpliktelser mellom pensjonsforetak føres over resultatregnskapet under postene 1.3 overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak og 5.2 overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre inntekter og kostnader.

Resultat til forsikringskundene

Garantert avkastning på premiereserven og premiefondet samt øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten garantert avkastning og tildeling til forsikringskundene.

Premiereserve mv.

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av opptjente forsikringsforpliktelser i pensjonskassen.

Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietarifene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve).

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten har pensjonskassen anledning til å foreta tilleggsavsetninger i forsikringsforpliktelsene. Den maksimale tilleggsavsetningen er satt til 12% av premiereservene.

Tilleggsavsetningen er en betinget kundetildelt avsetning som skal føres i resultatregnskapet som en pliktig avsetning og reduserer dermed årsresultatet. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av den enkeltes kundes renteunderskudd ved garantert avkastning og føres i resultatregnskapet i posten til/ fra tilleggsavsetning. Det som kan trekkes er begrenset oppad til ett års rentegaranti.

Premiefond og fond for regulering av pensjoner mv.

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier "etter skatteloven" fra sponsor og tilført garantert rente. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Fond for regulering av pensjoner mv. består av overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling i kollektiv pensjonsforsikring. Fondet skal hvert år benyttes som engangspremie for tillegg til ytelsene til pensjonistene.

Kursreguleringsfond

Årets netto urealisert gevinst / tap på finansielle eiendeler i kollektivporteføljen til virkelig verdi føres mot kursreguleringsfondet i balansen og inngår således ikke i årets resultat. Dersom denne porteføljen av finansielle omløpsmidler viser en akkumulert netto mindreværdi kostnadsføres dette tapet. Dersom finansielle omløpsmidler vurderes til å ha et konstatert varig verditap blir verdiendringen på disse papirene resultatført.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen.

Tilstrekkelighetstest

En tilstrekkelighetstest skal utføres for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko (premieavsetning).

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs. For finansielle eiendeler som ikke er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til beste estimat i fra forvalter, årsoppgave eller til VPS kursen pr. 31.12.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer som holdes til forfall

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

Ved første gangs innregning kan alle finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Finansielle eiendeler som aksjer, andeler, obligasjoner og fordringer på kredittinstitusjoner klassifiseres til virkelig verdi over resultatet og måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall, og som pensjonskassen har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall. Holdt til forfall eiendeler regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Derivater

Et derivat er et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av IAS 39, og som har alle de tre følgende kjennetegnene:

* Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende")

*Det krever ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer

*Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Finansielle derivater klassifiseres i kategorien til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen i samsvar med IAS 39 og vurderes til virkelig verdi.

Pensjonskassen har for tiden ikke derivater i sin portefølje

Fortum Pensjonskasse

NOTE 2: OVERFØRING AV PREMIERESERVER

	2018
Linje 1.3 gjelder overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	292 746 350
Linje 5.2 gjelder overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	.

Premiereserven er i sin helhet overført fra Hafslund og Infratek Pensjonskasse i forbindelse med etableringen av Fortum Pensjonskasse.

NOTE 3: REVISJONSHONORAR

(beløp inkl. mva)	2018
Honorar lovbestemt revisjon inkl. mva.	-
Andre attestasjons tjenester	-
Skatterådgivning	-
Andre tjenester utenfor revisjon	-
Sum	-

NOTE 4: SKATTEKOSTNAD

	2018
Resultat før skattekostnad	-5 160 836
+/- Permanente forskjeller	566 376
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-156
+/- Tilbakeføring av urealiserte gevinster / tap	-
- Fremførbart underskudd	4 594 620
Årets skattegrunnlag	-
Skattesats	23 %
Skatt	-
+/- Klodeskatt	-
Formuesskatt	-
Betalbar skatt	-
Skattekorreksjoner tidligere år	-
Utsatt skatt netto endring	-
Årets skattekostnad	-

NOTE 5: UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT

(beløp i hele kroner)	2018		2017		Netto endring
	Positive	Negative	Positive	Negative	
Midlertidige forskjeller					
Finansielle anleggsmidler - hold til forfall oot.	-	156	-	-	156
Derivater, endring i urealiserte resultater	-	-	-	-	-
Risikoutjevningssfond	-	-	-	-	-
Sum midlertidige forskjeller	-	156	-	-	156
Fremførbart Underskudd	-	4 594 620	-	-	4 594 620
Fremførbart godtgjørelse	-	-	-	-	-
Utligning	-	-	-	-	-
Opp-/nedskrivning anleggsmidler	-	-	-	-	-
Netto midlertidige forskjeller	-	4 594 776	-	-	4 594 776
Fører ikke utsatt skattefordel	-	-4 594 776	-	-	-4 594 776
Grunnlag balanseføring	-	0	-	-	0
Skattesats	22 %	22 %	23 %	23 %	
Utsatt skatt/skattefordel	-	-	-	-	-
Endring utsatt skatt/skattefordel	-	-	-	-	-

NOTE 6: INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL

Debitorkategori	Pålydende verdi	Anskaffelses-kost		Balansert verdi		Gjenstående amortisering
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	6 000 000	6 010 800	6 010 515	6 044 219	10 515	
Selskapsobligasjoner	25 000 000	24 820 420	24 822 316	24 912 943	-177 682	
Verdipapiriserte obligasjoner	3 000 000	3 457 508	3 453 404	3 477 416	453 404	
Sum	34 000 000	34 288 720	34 286 237	34 434 580	286 237	
Herav barsnotert	34 000 000	34 288 720	34 286 237	34 434 580	286 237	
Opplyente ikke forfalte renter			263 303			
WAL (Weighted Average Life)			5,95			
Amortisert yield			2,59			
Valuta						
NOK	34 000 000	34 288 720	34 549 540	34 434 580	286 237	

Beholdningsendringer

Inngående balanse	-
Tilgang	34 286 720
Avgang	-
Opplyente ikke forfalte renter	263 303
Amortisering	-2 483
Utgående balanse 31.12	34 549 540

2.3.1 Hold til forfall - Selskapsporteføljen	1 906 320
6.3.1 Hold til forfall - Kollektivporteføljen	32 643 220
Sum	34 549 540

Fortum Pensjonskasse

NOTE 7: AKSJER OG ANDELER

Navn	Antall	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Nivå
Norske fondsandeler				
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	18 989 183	24 000 090	24 159 393	3
Storebrand Global Indeks B	3 837	9 800 000	9 445 968	2
Storebrand Indeks Nye Markeder A	8 348	12 004 189	12 628 927	2
Storebrand Aksje Innlnd	249	13 207 461	12 128 169	2
Storebrand Global Multifaktor Valutasikret A	38 824	41 897 386	37 668 328	2
Storebrand Global Indeks Valutasikret B	37 305	40 824 595	38 020 395	2
Storebrand Indeks - Norge	13 556	22 001 374	19 847 401	2
Sum		163 835 004	153 897 580	
Sum aksjer og andeler (Omløp)				
Herav børsnoterte norske		0,0	0,0	
Herav børsnoterte utenlandske		0,0	0,0	

2.4.1 Aksjer og andeler i Selskapsporteføljen			8 491 518	
6.4.1 Aksjer og andeler i Kollektivporteføljen			145 406 062	
Sum			153 897 580	

Beskrivelse av nivåene	Nivå
Aktivt marked	1
Avledet av aktivt marked	2
Ikke aktivt marked	3

NOTE 8: Rentebærende verdipapirer

Rentefond	Antall	Anskaffelses-kost	Virkelig verdi	Nivå
Storebrand Global Obligasjon	2 706	29 790 193	28 718 511	2
Storebrand Høyrente	3 162	32 840 434	32 381 442	2
Storebrand Global Kredit IG B	28 702	28 702 560	27 891 734	2
Storebrand Likviditet	3 372	34 178 734	33 751 226	2
Storebrand Norsk Kredit IG 20 B	36 665	36 771 511	36 211 256	2
Storebrand Norsk Kredit IG B	35 081	38 741 402	36 132 897	2
Storebrand Rent+ A	15 068	16 597 754	16 663 216	2
Sum rentefond		214 822 568	211 650 280	

2.4.1 Rentebærende verdipapirer i Selskapsporteføljen			11 678 106	
6.4.1 Rentebærende verdipapirer i Kollektivporteføljen			199 972 174	
Sum			211 650 280	

Beskrivelse av nivåene	Nivå
Aktivt marked	1
Avledet av aktivt marked	2
Ikke aktivt marked	3

NOTE 9: FORVALTNINGSKOSTNADER FOR VERDIPAPIRFOND

	Kostnader fond
Sum brutto bokførte forvaltningshonorarer	228 944
9.1 Forvaltningskostnader i kollektivporteføljen	214 523
14.1 Forvaltningskostnader i selskapsporteføljen	14 420

NOTE 10: VALUTANOTE

Pensjonskassen har kun investeringer i norske kroner, men pensjonskassens fondsandeler er eksponert mot andre valutaer.

Fortum Pensjonskasse

NOTE 11: RENTEFØLSOMHET

Omløpsmidler	Opptil 1 måned	1 til 3 måneder	3 måneder til 1 år	1 til 5 år	Over 5 år	Totalt
USD	1,5	39,7	-13,5	-326,7	-967,1	-1 370,1
CAD	0,1	0,0	0,0	-5,2	-10,9	-16,0
SEK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JPY	1,3	0,0	-5,8	-2,7	-500,1	-506,8
GBP	1,1	0,0	-1,7	-9,0	-162,9	-172,4
AUD	0,2	0,0	0,0	-6,1	-16,9	-22,0
EUR	14,4	-0,7	-0,6	-343,2	-968,2	-1 298,4
NOK	-25,3	-159,8	-156,1	-811,7	658,7	-1 803,5
DKK	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	-5,0
Sum	-6,6	-129,9	-177,7	-1 504,0	-3 276,8	-5 095,1
Anleggsmidler						
NOK	0,0	0,0	0,0	-395,3	-1 469,9	-1 865,2
Sum	0,0	0,0	0,0	-395,3	-1 469,9	-1 865,2

Rentefølsomhet er et målestall for renterisiko som tar utgangspunkt i hvordan rentendringer påvirker markedsværdien til obligasjoner, rentederivater og andre rentefølsomme finansielle poster. Denne oversikten viser hvordan verdiene til finansielle omløpsmidler pr. 31.12. ville blitt påvirket av økning i renten med 1 prosentpoeng.

NOTE 12: ARBEIDSTAKERNES TILSKUDD TIL PENSJONSORDNINGEN

Arbeidstakerne har bidratt med tilskudd i pensjonsordningen for enkelte medlemsgrupper.

NOTE 13: PREMIEFOND FORDELT PÅ DIVISJONER / AVDELINGER

	Offentlig						Totalt
	Fortum Oslo Varme AS	Hafslund Kundesenter AS	Hafslund Marked AS	Hafslund Strøm AS	Hafslund Tellier AS	Hafslund Hedging AS	
Premiefond 1.10.18	13 627 296	8 951 929	250 612	4 607 157	19 101 586	1 596 758	46 135 340
Innbetalinger			46 072		710 595	141 787	898 454
Premiefråtak							0
Tilbakeført premie							0
Overføringer							0
Garantert rente	68 136	44 760	1 368	23 036	97 264	8 338	242 922
Uttak fra premiefond							0
Godskrevet U/P pga. atff. pe.							0
Årets resultat tilført premiefond	302 869	94 181	5 059	50 987	232 570	26 510	702 157
Premiefond UB	13 998 301	9 080 871	303 111	4 681 160	20 142 035	1 773 395	49 978 874

	Privat						Totalt
	Fortum Oslo Varme AS	Hafslund Kundesenter AS	Hafslund Marked AS	Hafslund Strøm AS	Hafslund Tellier AS	Hafslund Hedging AS	
Premiefond 1.10.18	583 835	1 426 108	258 897	1 330 774	1 636 165	1 470 322	6 706 092
Innbetalinger							
Premiefråtak							
Tilbakeført premie							
Overføringer							
Garantert rente	2 919	7 131	1 294	6 654	8 181	7 352	33 531
Uttak fra premiefond							
Godskrevet U/P pga. atff. pe.							
Årets resultat tilført premiefond							
Premiefond UB	586 754	1 433 240	260 191	1 337 428	1 644 336	1 477 874	6 739 623

Premiefondets størrelse i forhold til årlig premie

	Totalt
Premiefond pr. 31.12	58 718 497
Årets premie	19 346 013
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	293 %

Se note 22 for beskrivelse av årets premie.

NOTE 14: FOND FOR REGULERING AV PENSJONER MV.

(beløp i hele kroner)	2018
Inngående balanse	-
Garantert rente	-
Overført fra pensjonistenes overskuddsfond	-
Resultatdisponering til pensjonistenes overskuddsfond	-
Utgående balanse	-

Fortum Pensjonskasse

NOTE 15: STRESSTEST

For å investere i aksjer og obligasjoner er det påkrevet at pensjonskassen er i besittelse av finansiell bufferkapital for å motstå store markedssvingninger. Bufferkapitalen basert på stresslest i pr. 31.12 består av følgende elementer:

(beløp i hele kroner)	2018
Rentefrisiko	4 691 403
Aksjerisiko2	42 293 886
Eiendomsrisiko3	6 039 500
Valutarisiko	5 362 500
Kredittisiko4	13 745 186
Konsentrasjonsrisiko	-
Korrelasjonsgvinst- markedsrisiko	-12 274 931
Forsikringsrisiko	6 993 709
Molpartersisiko	2 016 775
Korrelasjon- total risiko	-6 316 867
Tapspotensial for operasjonell risiko	1 525 784
Samlet risiko	64 056 944

1. Det er lagt til grunn skifte i rentekurven på 1,5 %-poeng på omløpsobligasjonene
2. Det er lagt til grunn en verdiendring på norske og utenlandske aksjer på -20%
3. Det er lagt til grunn en verdiendring på -12%
4. Basert på kreditt-rating med tilhørende spredningsrisiko pr. risikoklasse

Pensjonskassens soliditetssituasjon viser pr 31.12.

(beløp i hele kroner)	2018
Frø egenkapital +bufferkapital	48 070 056
Stresslestap	64 056 944
Overdekning	-15 986 888

Bufferkapitalutnyttelse 133,26 %

NOTE 16: RESULTATANALYSE

(beløp i 1000 kroner)

Årsregnskap	2018 Fortum PK	Frø HIP	Til sammen
Renteresultat	-9 649 745	4 636 454	-5 013 291
Risikoresultat	-28 900	1 433 213	1 404 313
Administrasjonsresultat *	-809 523	-	-809 523
Sum *	-10 488 167	6 069 667	-4 418 500
Rentegaranti-premie	441 317	-	441 317
Fortjenestemargin	-	-	-
Sum teknisk resultat	(10 046 850)	6 069 667	(3 977 183)

* Sum tilsvarer teknisk resultat før overføringer til/frå tilleggsavsetninger, risikoutjevningfond og overføringer til forsikringskontrakter.

Renteresultat som følge av at årets netto bokførte finansinntekter avviker fra forutsetningene i premietariffen

Risikoresultat som følge av at død og uføretillfeller i perioden avviker fra forutsetningene i premietariffen

Administrasjonsresultat som følge av at faktiske administrasjonskostnader avviker fra forutsetningene i premietariffen.

Kapitalavkastningsrente

	2018
Kapitalavkastningsrente på kollektivporteføljen	-
Bokført avkastning	-1,73 %
Verdijustert kapitalavkastning	-1,73 %
Kapitalavkastningsrente på selskapsporteføljen	2018
Bokført avkastning	-1,90 %

NOTE 17: ANTALL ANSATTE

Pensjonskassen har ingen ansatte.

NOTE 18: TILSTREKKELIGHETSTEST

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelige og avsatt i samsvar med lov og forskrifter.

Pensjonskassen er fullt oppreservert til K2013FT (hensyntatt bransjenorm for levealdersjustering)

NOTE 19: REASSURANSE

Pensjonskassen har inngått avtale om katastrofereassuransse.

NOTE 20: FORUTSETNINGENE FOR FORSIKRINGSFORPLIKTELSENE

Premiereserve er avsatt på beregningsgrunnlag "K2013" for død.

Grunnlagsrente (gjennomsnitt) er 2,68 % pr 31.12.2018.

NOTE 21: SOLVENSMARGIN

	2018
Solvensmargin kapital	42 143 663
Solvensmargin krav	15 223 998
Dekningsprosent	276,82 %

Fortum Pensjonskasse

NOTE 22: FORFALT PREMIE, BRUTTO

	1.1. - 30.9.18	1.10. - 31.12.18	Total	Herav offentlig	Herav privat
Terminpremie pr. 01.01.	4 336 166	-267 775	4 068 390	1 409 171	2 659 209
Sum terminpremie/delpremie nyinnmeldte	-	3 406 188	3 406 188	3 406 188	-
Sum endringspremie	-	615 974	615 974	-	615 974
Sum engangspremie aktive	-	719 779	719 779	719 779	-
Sum engangspremie for pensjonsregulering	9 946 710	-	9 946 710	8 605 397	1 341 313
Premie for bruttogaranti	2 387 866	-3 135 574	-747 709	-747 889	0
Administrasjonspremier	256 038	49 476	305 514	259 498	61 724
Rentegarantipremie	574 162	457 025	1 031 177	867 557	147 912
Forjønestepræmie	-	-	-	-	-
Tilbakeført premie	-	-	-	-	-
Premioffstat	-	-	-	-	-
Forfalt premie brutto	17 500 829	1 845 093	19 345 913	14 619 701	4 826 132
Reassuranspremie	-	-	-28 900	-	-
Overføring fra andre pensjonsforetak	-	292 746 350	292 746 350	-	-
Sum premieinntekter for egen regning	17 500 829	294 562 643	312 063 463		

Fram til 30.9.2018 tilhørte medlemmene i pensjonskassen Hafslund og Infratek Pensjonskasse. Forfalt premie brutto i de tre første kvartalene viser derfor premie inntektsført i Hafslund og Infratek Pensjonskasse.

NOTE 23: UTBETALTE PENSJONER

	1.10. - 31.12.18
Uførepensjon	172 863
Alderspensjon	2 001 057
AFP	80 370
Sum utbetalte pensjoner, brutto	2 254 290

NOTE 24: FORSIKRINGSFORPLIKTELSE PR BRANSJE

	Premiereserve mv.	Tilleggs-avsetning	Kurs-regulerings-fond	Premiefond	Fond for regulering av pensjoner mv.	Totalt
Offentlig	251 654 808	30 158 501	-	49 978 874	-	331 792 183
Privat	42 049 234	4 971 061	-	6 738 623	-	53 759 918
Saldo 31.12.	293 704 042	35 129 562	-	56 718 497	-	385 552 101

NOTE 25: ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSENE

	Premiereserve mv.	Tilleggs-avsetning	Kurs-regulerings-fond	Premiefond	Fond for regulering av pensjoner mv.	Totalt	Risiko-utjevnings-fond
Inngående balanse 1.1.2018	262 368 708	17 576 132	51 781 887	31 457 229	-	383 153 936	-
Endringer i perioden 1.1. til 30.9.2018	10 387 642	17 553 430	-51 781 887	23 384 203	-	-436 592	2 286 448
1. Inngående balanse 1.10.2018	262 746 350	35 129 562	0	54 841 432	0	382 717 344	2 286 448
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser							
2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)	293 704 042			276 453		293 980 496	
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)							
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2)				702 157		702 157	702 157
2.4 Annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3)							
2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 9.f)							
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	293 704 042	0	0	978 610	0	294 682 652	702 157
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser							
3.1 Overføringer mellom fond							
3.2 Overføringer til/fra selskapet	-292 746 350			888 454		-291 847 896	
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-292 746 350	0	0	888 454	0	-291 847 896	0
4. Utgående balanse	293 704 042	35 129 562	0	56 718 497	0	385 552 101	2 988 605

Inngående balanse 1.1.2018 er medtatt for å illustrere hvordan forpliktelsene ville sett ut dersom pensjonskassen eksisterte på dette tidspunktet.

I forbindelse pensjonsordningen ble flyttet fra Hafslund og Infratek Pensjonskasse til Fortum Pensjonskasse fikk pensjonskassen overført medlemmenes andel av kursreguleringsfondet pr 30.9. Disse midlene er derfor omfordelt til premiereserve og tilleggsavsetning.

NOTE 26: ENDRING I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE

	Premiereserve mv.	Tilleggs-avsetning	Kurs-regulerings-fond	Premiefond	Fond for regulering av pensjoner mv.	Risiko-utjevnings-fond	Totalt
Saldo 01.10.	292 746 350	35 129 562	-	54 841 432	-	2 286 448	385 003 792
Premier							0
Erstatninger (brutto)							0
Garantert rente				276 453			276 453
Administrasjonsbidrag							0
Avkastningsresultat							0
Risikoresultat				702 157		702 157	1 404 313
Overføringer	957 692			888 454			1 856 146
Avsetning til K2013							0
Saldo 31.12.	293 704 042	35 129 562	-	56 718 497	-	2 988 605	388 540 705

Fortum Pensjonskasse

NOTE 27: BESTAND OG ANTALL MEDLEMER

	Offentlig ordning							
	Fortum Oslo Varme AS	Hafslund Kundesenter AS	Hafslund Marked AS	Hafslund Strøm AS	Hafslund Tøllier AS	Hafslund Hedging AS	Oppsatte	
Antall aktive medlemmer	26	1	0	0	22	2		106
Antall pensjonister	21	11	1	2	21	0		12
herav uførepensjonister	1	3	1	0	2	0		5
herav alderspensjonister	20	6	0	2	19	0		6
herav fleksible pensjonister								1
herav ektefellepensjonister								1
herav bamepensjonister								1
Sum	47	12	1	2	43	2		118

	Privat ordning							
	Fortum Oslo Varme AS	Hafslund Kundesenter AS	Hafslund Marked AS	Hafslund Strøm AS	Hafslund Tøllier AS	Hafslund Hedging AS	Fripolliser	
Antall aktive medlemmer	3	1	2	8	13	7		-
Antall pensjonister	-	-	-	5	4	1		-
herav uførepensjonister	-	-	-	2	-	-		-
herav alderspensjonister	-	-	-	3	4	1		-
herav fleksible pensjonister								-
herav ektefellepensjonister								-
herav bamepensjonister								-
Sum	3	1	2	13	17	8		-

	Offentlig	Privat	Totalt
	Sum	Sum	Sum
Antall aktive medlemmer	157	34	191
Antall pensjonister	68	10	78
herav uførepensjonister	12	2	14
herav alderspensjonister	55	8	63
herav fleksible pensjonister			
herav ektefellepensjonister	1	-	1
herav bamepensjonister			
Sum	225	44	269

NOTE 28: GODTJØRELSE TIL STYRET OG DAGLIG LEDER

Godtgjørelsen til daglig leder for 2018, NOK 75 853 (inkl. mva) er inkludert i administrasjonshonoraret som betales til Storebrand Pensjonstjenester AS. Det er utbetalt styrehonorar på kr 25 000 til det eksterne styremedlemmet Geir Tore Nygaard. Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser i pensjonskassen.

NOTE 29: BESKRIVELSE AV PENSJONSYTELSENE

Pensjonskassen forvalter ytelsesbaserte pensjonsordninger

Pensjonskassen forvalter kollektive pensjonsordninger som regnes som offentlige (kommunale) pensjonsordninger og pensjonsordninger opprettet etter Lov om Foretakspensjon. Regelverket for pensjonsordningen er fastsett gjennom særskilte avtaler mellom pensjonskassen på den ene siden og sponsoretakene og de deltakende foretakene på den andre siden. De kollektive pensjonsordningene har alderspensjon og omfatter ytelser ved uføretid og etterlattepensjoner etter nærmer angitte regler. Pensjonskassens kollektive pensjonsordninger er lukket i henhold til bestemmelsene i de særskilte avtalene mellom sponsoretakene og de deltakende foretakene.

NOTE 30: NÆRSTÅENDE

	2018
Utbetalinger:	
- Storebrand Pensjonstjenester AS	265 789